

SAVRŠENO IZNENAĐENJE

U 27 NEVEROVATNIH
ALI ISTINITIH PRIČA

MILICA KLJAJIĆ

*Svima koji su mi pomogli
da budem ono što sam danas.*

SADRŽAJ
ili
GDE JE SLETELA KOJA PRIČA:

13

Predigra

17

Priča prva:

KAKO JE SVE POČELO...

ili NAJVAŽNIJI SASTANAK U ŽIVOTU

23

Priča druga:

POSAO NA BELOM KONJU

ili BLAGO PRAŠNJAVI EGO

31

Priča treća:

JUTRO POSLE

ili KAD TE UHVATI NEIZDRŽ

41

Priča četvrta:

ŽIVOT JE ONO ŠTO TI SE ZBIVA DOK TI PRAVIŠ PLANOVE
ili SAMA PROTIV SEBE

51

Priča peta:

SEME POSEJANO PRE 20 GODINA
ili KAD IZ NOKTA IZRASTE POSAO

57

Priča šesta:

DOLAZIM ZA PET MINUTA
ili IZVIN'TE, MI SE UPRAVO KREČIMO

65

Priča sedma:

PRESUDA
ili KAD TI SE SRCE ČUJE DO SEDMOG SPRATA

75

Priča osma:

JEBOTE, OVO JE VEĆE OD MENE
ili IZVIN'TE, TO JE MOJA BEBA

81

Priča deveta:

PLAFON PADA NA GLAVU
ili ZALJUBLJIVANJE U PATIKICE

91

Priča deseta:
AUTORIZOVANA GLUPOST
ili MA, RECITE SAMO MENI...

97

Priča jedanaesta:
UDARAC U STOMAK
ili NAJSMEŠNIJA REČ NA SVETU

103

Priča dvanaesta:
BRŽE OD BRUS LIJA
ili KUĆICA RASTE

111

Priča trinaesta:
NAUKA O ODUSTAJANJU
ili KUDA PLOVI OVAJ BROD?

117

Priča četrnaesta:
NAJDUŽI SASTANAK NA SVETU
ili ZAHVALNA SAM ŠTO SAM ŽIVA

127

Priča petnaesta:
PAZI ŠTA POŽELIŠ, MOŽE I DA TI SE OSTVARI
ili PLAŠT HARIJA POTERA

133

Priča šesnaesta:
VEROVATI SEBI ILI SVOJIM OČIMA?
ili GDE ČUVATI DETE U SEBI

141

Priča sedamnaesta:
SPORO DOSTIŽNO STRPLJENJE
ili MONAŠKI SAVET

147

Priča osamnaesta:
JEŽ BORIVOJE
ili NAJDRAŽI POKLON

151

Priča devetnaesta:
PREVODILAC
ili 365 DANA IZNENAĐENJA

159

Priča dvadeseta:
ŠOPING BEZ IJEDNOG DINARA
ili BAKA ZMAJ I ŽENSKI KOD

165

Priča dvadeset prva:
KADA PADA 8. MART?
ili POSAO KOJI TE SPREMA ZA POSAO

169

Priča dvadeset druga:

IZVINJENJE

ili ZAHVALNOST

179

Priča dvadeset treća:

PROFESIONALNOST NA POPUSTU

ili MORAM

185

Priča dvadeset četvrta:

GUNĐALO

ili RASTERIVANJE OBLAKA

191

Priča dvadeset peta:

MELEM ZA DUŠU

ili LJUBAV JE SVE

197

Priča dvadeset šesta:

TINEJDŽERSKO REŠENJE

ili NAJTEŽI IZBOR POKLONA

201

Priča dvadeset sedma:

LINIJA NA BELOM PAPIRU

ili SVEDOK VREMENA

205

Vaša priča:

POGOVOR KOJI OTVARA NOVA VRATA
ili IGRANJE SA SOBOM

209

Priče recenzenata:

CEO ŽIVOT JE SAVRŠENO IZNENAĐENJE
ili IZNENADNO SAVRŠENSTVO

212

Priče recenzenata:

UMESTO „SAVRŠENE RECENZIJE“ ...
ili O KNJIGOPROŽDIRANJU

PREDIGRA

Ceo život sam bila gladna knjiga. Čitanja knjiga. I onda još čitanja knjiga... Ali, nikada nisam razmišljala o tome da napišem jednu. Sve dok nisam stvorila agenciju „Savršeno iznenađenje“. Kako je ovaj posao bio jedno veliko iznenađenje i za mene, shvatila sam da on i ja imamo mnogo toga da podelimo s onima koji razmišljaju o tome da osnuju svoj posao. I s onima koji vole iznenađenja. I s onima koji ne vole iznenađenja. A naročito s onima koji vole da planiraju u životu. I koji veruju da sve mogu da ostvare uz dobru organizaciju.

Ova je knjiga sve vreme pisana u četiri ruke. Dve ruke su konstantno moje, a dve se menjaju – nekada su to dve ruke nekog od mojih klijenata, nekada dve ruke članova moje porodice, nekada dve ruke dobavljača ili saradnika. Ali, ovu knjigu definitivno pišemo zajedno!

Ovo je knjiga bez tajni. U njoj su otkriveni, između ostalog, i prvi i najvažniji sastanak bez kojeg nikada ne bih započela sopstveni posao, zablude koje sam gajila i koje su me koštale i finansijski i emotivno, mnoge blesave situacije u kojima sam se našla sa klijentima,

kolapsi koji su me naterali da se zapitam: „A što je meni sve ovo trebalo?“. Tu su i trenuci kada sam zamalo odustala, suze koje sam isplakala želeći da makar samo na trenutak stvari postanu lakše, ali i situacije koje su na prvi pogled bile tu da bi me mučile, a onda donele neverovatne uspehe ili lekcije. Ceo taj put sam imala snage da izdržim zato što volim svoj posao. Da je sve ovo trebalo da prođem zbog neke prodavnice šrafovske robe, sigurna sam da bih napravila polukružno okretanje na pola puta.

U knjizi ćemo se provozati kroz razne životne dobi i situacije koje su me dovele danas tu gde sam. Jer, duboko verujem da rečenica koju nam je neko izgovorio ili trenutak koji smo proživeli u šestoj, petnaestoj, dvadesetoj, trideset trećoj i svim ostalim godinama, nisu bili tu nimalo slučajno...

Imena klijenata i podaci koji bi mogli da ukazuju na njihov identitet su izmenjena, jer je aksiom posla kojim se bavim zaštita poverenja koje mi klijenti pružaju. Imena koja su ostala neizmenjena, tu su zahvaljujući dobijenim dozvolama. Sve situacije, ma koliko neverovatno delovale, zaista su se dogodile.

Sopstveni posao se može pokrenuti iz raznih razloga: neko želi da ima više vremena, za nekoga je to stvar veće zarade, za druge pak želja da se eliminiše neki autoritet za koji se 'rinta', dok treći žele da sami kroje svoju budućnost. Da se odmah razumemo, u sopstvenom poslu ćete imati manje slobodnog vremena i više nemira nego da radite za nekoga. U početku ćete zarađivati manje nego što ste očekivali, a umesto jednog

šefa imaćete ih na stotine – to će sada biti vaši klijenti... Ali, ako me pitate – sve to vredi! I sve bih opet ponovo...

Ovo nije knjiga koja će vam reći tačno šta treba da uradite kako biste imali uspešan sopstveni posao. Ovo je knjiga koja će vam ispričati priču o tome kako je jedan posao neizmerno usrećio svog stvaraoca i naučio ga mnogo čemu mimo posla. Pri tome će vam postaviti desetine pitanja koja su i autorki prolazila kroz glavu dok je nastajao ceo koncept i dok se razvijao u održiv posao. I naravno, tu je mnoštvo saveta koje bih i sama sebi dala da se sada spremam iznova na ovaj put „Savršenog iznenađenja“. Jer, život nije cilj, nego put. I najvažnije je u njemu uživati...

Milica Kljajić

Priča prva:
KAKO JE SVE POČELO...
ili
NAJVAŽNIJI SASTANAK U ŽIVOTU

Život svakog čoveka je put ka samom sebi.

Herman Hese

Imam 32 godine i iza sebe sledeći bilans: upravo sam se razvela od čoveka sa kojim sam provela 11 godina, objavila sam više od 700 intervjua, imam završen doktorat i talenat da napravim savršene sarme. Obišla sam 34 zemlje sveta, letela paraglajderom, zmajem i jedrilicom, učila da surfujem... Imam dozvolu za kapetana broda, 15 godina rada u novinarstvu i knjigožder sam teške kategorije.

Iselila sam se iz stana koji sam opremala svim srcem i dušom, sedim u iznajmljenom stančiću od 35 kvadratnih metara, u kojem je na galeriji leti pretoplo za spavanje, a zimi prehladno. Baka koju mnogo volim se u osamdesetoj godini sprema za operaciju tumora na plućima. Već deceniju sam menadžer za odnose s javnošću i marketing u vazduhoplovstvu, i nisam

srećna. Osećam da više nimalo ne napredujem. Ne rastu oni, ne rastem ja, začarani krug.

Gledam oglase za posao. Imam utisak da podjednakim nedostatkom entuzijazma gledaju i oni mene.

Prijavljujem se na nekoliko pozicija i čekam da me neko od njih povuče iz trenutnog stanja. Ništa inspirativno. Osim možda jednog oglasa... BBC traži novinare. Da li da se ponovo vratim staroj ljubavi? Imala sam sreću što za devet godina kao novinar „Euromoney grupe“ nisam morala da pravim kompromise koji su se ticali finansija i profesionalnih standarda. Ponovo bih uplovila u medijske vode samo u okviru kuće u čije bih postulate mogla da verujem. Da, to je BBC!

Tri dana popunjavam prijavu u kojoj fali još samo upit o krvnoj grupi i pravim sa sobom jasan dogovor: dajem BBC-ju mesec dana da me trgne iz ove profesionalne depresije. Ako me ne izaberu, zakazujem sebi ozbiljan razgovor na temu – „Šta dalje“.

Mesec dana kasnije, napravila sam limunadu i zauzela udobnu poziciju na vreloj galeriji. Na vrhu papira ispisujem pitanje zbog kojeg sam i sazvala sastanak sa samom sobom. „Šta ja želim u životu?“. Šest čaša limunada kasnije, papir je i dalje prazan. Kao da nije dovoljno opterećujuće što sastančim sa samom sobom.

ŠTA ŽELITE OD ŽIVOTA?
DA LI VAM POSAO MOŽE POMOĆI
DA TO OSTVARITE?

❖ Sastanci sa samim sobom su najvažniji sastanci koje ćete ikada imati u životu. Nađite vremena u agendi za njih na nedeljnom nivou.

31. godina: „Svih ovih 99 stavki možete i da preskočite ukoliko želite, ali postoji jedna koju svakako morate sprovesti ukoliko želite zdrav život. Morate naći svrhu svog života“, piše moj 'guru'. Spremna sam da svih 99 zahteva uradim po deset puta (uključujući svakodnevno klistiranje tokom mesec dana, život bez šećera i slične izazove), samo da ne moram da se bavim brojem 100.

Kako to u životu gotovo uvek biva – ono od čega bežiš te uvek stigne.

❖ Prelistajte svoje strahove. Jer, sa mnogima od njih moraćete blisko da se susretnete tokom vođenja sopstvenog posla.

Sedam dana kasnije, ista meta, isto odstojanje. Ovog puta uz čaj, u nadi da je loš rezultat sa prošlog sastanka uzrokovan neodgovarajućim napitkom za datu temu. Zapisnik sa ovog sastanka će dobrim delom odrediti naredne godine mog života:

Želim posao:

- koji volim/me čini srećnom,
- koji čini nešto dobro ljudima/svetu,
- od kojeg mogu da živim.

Ne želim posao:

- koji me tera da se stidim,
- koji mi je dosadan,
- kojim činim nekoga nesrećnim.

Koliko li su tužni ljudi koji rade naplatu dugovanja ili pišu kazne u parking servisu?! Niko im se ne obrađuje...

Svejedno mi je:

- gde se nalazi firma,
- koji je tip firme (mala porodična, multinacionalka),
- kakvo je radno vreme.

Radila sam i po tri posla u isto vreme, navikla na radni dan koji se nikada ne završava.

Šta ne želite od svog posla je podjednako važno... Pored toga kako želite da izgleda vaš posao, zapišite sve ono što je u suprotnosti sa vašim željama, dobro će doći za proveru kada započne cela avantura.

Hm, pa čak bi se i BBC provukao kroz iglene uši u smislu mog spiska zahteva. Počinjem da shvatam da će moj željeni poslodavac imati težak zadatak. Zapisnik sa sastanka deluje kao spisak želja za Deda Mraza.

26. godina: Mama mi poklanja knjigu čijeg se imena više ne sećam, ali koju bi trebalo preimenovati u „Kako naći idealnog partnera“. Autorka zahteva od dama koje čekaju svog princa na belom konju da naprave spisak idealnog čoveka. Kao da poručuju u restoranu, sa apsolutno svim detaljima (visok preko 180 cm, da se aktivno bavi sportom, da živi u mom gradu, da voli to i to...). I naravno, ne smeju da odustaju od svoje liste, jer ono što poručiš od života – to i dobiješ!

Da bi ostvarile porudžbinu, udavače moraju da naprave spisak šta je to što one nude i da ga potom pošteno uporede sa svojim spiskom zahteva. Dakle, ukoliko žele sportskog momka, da li se one bave nekim sportom; ako je na spisku finansijski stabilan i odgovoran čovek, da li bi se to isto moglo reći i za njih, itd.

U restoranu nema konobara koji se meni obrađuje. Poručujem limunadu bez šećera i leda, s mlakom vodom i bez kore limuna u čaši. I kada mi stigne limunada s ledom, ja je vratim i tražim novu. Dakle, ne odustajem od svog spiska za Deda Mraza. A već sam mu pisala šta nudim... Jednu smesu raznih iskustava, nepresušnu glad za saznavanjem, nepopravljiv optimizam i znanje četiri jezika. Ukratko: logoreični knjigožder koji stalno traži nove akcije.

ŠTA JE TO ŠTO VI NUDITE?
VAŠE OBRAZOVANJE, ISKUSTVO,
VEŠTINE, KONEKCIJE...

Priča druga:
POSAO NA BELOM KONJU
ili
BLAGO PRAŠNJAVI EGO

Svaki čovek koji želi da bude predsednik je ili lud ili egomanijak.

Dvajt Ajzenhauer

30. godina: Mom je mužu 50. rođendan. Još samo nekoliko sati i iznenađenje koje sam spremala tri meseca dospeće i do njega. Skoro 50 ljudi, mnoge od njih nije video decenijama, od nekih ga je razdvojila geografija, od nekih ratovi, od nekih životna događanja. Otvaram još jedanput korice knjige koju sam napravila skupljajući od svakog od njih po jednu fotografiju iz različitih perioda života. Virim u kutiju u kojoj je torta sa savršenom replikom našeg broda, na kojem on ponosno stoji kao kapetan sa, za njega tipičnom, šoljicom espressa i cigaretom u ruci, dok pored stoji savijena „Politika“ – jedne od retkih novina u koje još verujemo. Uvodim ga u restoran u kojem očekuje sve, samo ne žurku iznenađenja i ... nadalje je sve samo

jedan kovitlac adrenalina i sreće. Posle skoro decenije koju smo proveli zajedno, to veče ga prvi put vidim da plače čitajući knjigu.

Do sada sam mogla da izdam zbirku pesama koje sam napisala po narudžbini za rođendane, slave, Nove godine, svadbe. Kad ti treba neka zezalica – ideš kod Milice. A svedoci i učesnici fora koje pravim za razne prigode, stalno me pitaju:

„Baviš li se ti ovim profesionalno?“.

Odgovaram negativno još od ranih dvadesetih, odbijajući ponude da za njihovu majku/sestru/ženu/prijatelja organizujem neko iznenađenje.

Sa zubarom već dve decenije imam dogovor da mi najavi kada će da me zaboli dok mi popravlja zub. Obožavam ga, iako je nesnosan u međuljudskim odnosima.

„Sad mislite na nešto lepo“, najavljuje mi dok mini-bušilicom kreće prema mojim razjapljenim ustima. Jurišam po plejadi svojih sećanja i tražim brzinski neku scenu za koju ću se uhvatiti dok ne mine bol. Kao da je neko pustio film, automatski se ređaju kadrovi i osećaji sreće sa raznih iznenađenja koja sam organizovala. Iz dubine mog mozga izranja osmeh, ali ga dr Krkić proteruje sa usana lupnuvši me po obrazu:

„Nisam baš mislio da motate u glavi viceve. Osim ako ne želite da vam popravim pogrešan zub. Opustite sad taj osmeh“.

To je to! Želim da se bavim poslom koji će da mi donese taj osećaj sreće. Od kojeg ću nekontrolisano da se smešim, onako blesavo kao kada se zaljubiš. Hoću

posao koji usrećuje druge ljude. Da, to je životno važno! Sada razumem ljude koji žele da postanu lekari, zato što im je cilj da spašavaju živote.

ŠTA ŽELITE DA RADITE? KAKO IZGLEDA
IDEALAN SCENARIO VAŠEG RADNOG
DANA?

16. godina: Pričam sa prijateljem iz Banjaluke o tome kako bih volela da se bavim novinarstvom. Zato sam i upisala kurs novinarstva preko leta. Međutim, muči me to što sve redakcije kroz koje sam prošla praksu izgledaju bezveze – ili su žute, ili politički obojene ili imaju neke vrednosti sa kojima ja ne mogu da se srodim.

„Za koga bi ti volela da radiš?“, pita me.

„Ne znam“.

„Idi na kiosk i vidi šta ti se tamo sviđa od štampe“, savetuje me.

Zovem ga po povratku iz kupovine.

„Imam odgovor: 'Politikin zabavnik'“, stežem primerak novina koje mi je kao detetu stric često kupovao.

„Super. Zovi ih i reci im da hoćeš da pišeš za njih. Sa tvojim talentom, siguran sam da će te prihvatiti“, ubeđuje me.

„Ma jesi li lud?! Kako da zovem redakciju i kažem: 'Ja bih da pišem kod vas?' Pa zvaće 'Lazu' da me prijave“, odbacujem ovaj predlog bar deset puta.

„Shvatio sam da nisi kupila nijedne druge novine?“, smeje mi se.

Sledećeg ponedeljka uredno zovem redakciju „Politikinog zabavnika“. Sekretarica me 'iz prve' povezuje sa urednikom. Najpre mu kažem šta želim, a onda i koliko imam godina.

„U redu. Dođite sutra u redakciju u 12 časova“, kaže mi.

Sledećeg dana, postala sam najmlađi član redakcije „Politikinog zabavnika“ i ostala tamo narednih pet godina, uz ekipu za poželeti.

Koristim svaki od narednih dana da prijatelje i članove porodice priupitam da li bi posao organizovanja iznenađenja za druge ljude mogao da bude uspešan. Svi su u najmanju ruku neodlučni ili smatraju da je tržište u Srbiji suviše malo za tako nešto, previše siromašno, neobrazovano i da bi to mogao da bude samo lep hobi, možda povremeni posao sa strane, ali svakako ne posao od kojeg bi se moglo živeti. Racionalista u meni smatra da su u pravu, intuitivac iznutra više da to ne mora ništa da znači, da bih na tom poslu mogla da uživam, da bih druge ljude činila srećnim, da bih bila nasmejana... A toga mi treba u životu.

Za racionalistu, nema dileme:

„Ostani na poslu sa kojeg za neku deceniju možeš i u penziju, živi siguran život, zaključaj kancelariju u 17 časova i planiraj godišnji odmor“, kaže Raca.

Stvorenje na ramenu sa druge strane nije zadovoljno takvom životnom agendom. Zverčica jedva čeka da uleti u neku neizvesnost, da proba nešto novo, da se izmigolji iz dnevne rutine, da oseti ukus nekog